

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnaburgensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes
Coloniae Agrippinae, 1657

Decretvm XLVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

hac vice, volumus, Engelbertum Moseler, Pastorem Vordensem.

Ad Gronebergensem, Hermannum Hoffhaus, Pastorem in Welinckholthausen.

Ad primarium Emslandiæ Decanatum, Albertum Abbt, Pastorem in Steinebiel.

Ad secundarium, Fratrem Albertum Albachten, Pastorem in Meppen.

Ad Wildeshufanum, Ioannem Stockman, Pastorem Vechtensem.

Ad Cloppenburgensem, Gerardum Coverters, Pastorem ibidem.

Ad Tecklenburgensem & Ravenspergensensem, ex causis, hac vice nullum nominamus.

His omnibus, ut præfertur, palam ad Officium Decanale denominatis, Synodi Secretarius iussit omnes accedere, ac iuramentum Decanorum ruralem præstare. Mox singuli accesserunt ad Illustrissimum, & bini solitum iuramentum emiserunt, in verba Synodo v expressa.

Præstito per Decanos rurales præfato iuramento, Secretarius Synodi continuavit lectionem Decretorum.

DECRETVM XLIV.

IN Decanatu Civitatis Nostræ Osnabrugensis, Camerarium constituimus & nominamus, Ioannem Victorem Wernecking, Pastorem ad S. Ioannem.

In Widenbrugenfi, Ioannem Sprengerum, Pastorem in Gutterflo, & Canonicum Collegiæ Widenbrugenfi.

In Iburgensi, Theodorum Mauriti, Pastorem in Hagen.

In Furstenaufenfi, Fratrem Ioannem Weninck, Pastorem in Berfenbruck.

In Vordenfi & Witlacenfi, Ioannem Busch, Pastorem in Ostercapelen.

In Gronenbergenfi, Gerardum Schutte, Pastorem in Gfemel.

In primario Emslandiæ Decanatu, Everhardum Ioannis, Pastorem in Bockeloe.

In secundario Emslandiæ Decanatu, Ioannem Wesseling, Pastorem in Haren.

In Wildeshufano, Ioannem Wafferman.

In Cloppenburgensi, Ioannem Brand, Pastorem in Essen.

Vt primum prædicti Camerarii ad Officium Camerariorum deputati & publicati fuerunt, Secretarius Synodi eosdem sic allocutus est:

Accedant omnes & singuli, ad Camerarium Officium in hac Synodo deputati, & præstent iuramentum Camerariorum.

Mox accesserunt Camerariis designati omnes, & idem iuramentum, à Decanis præstitum, mutato officio Decanatus in officium Camerarii, ad manus Illustrissimi, tactis eisdem SS. Evangelis, emiserrunt.

Emisso per Camerarios dicto iuramento, Secretarius Synodi continuavit lectionem Decretorum.

DECRETVM XLV.

CVM etiam Concilium Tridentinum & Statuta metropolitana constituent, nec non consuetudo hujus Ecclesiæ sit, ut etiam Iudices causarum Apostolicarum in Synodis constituentur; sequentes publicamus:

D. Ioannem à Leeradt, Cathedralis Ecclesiæ Nostræ Osnabrugensis Præpositum.

D. Ioannem Wilhelmum à Winckelhausen, eiusdem Ecclesiæ Decanum.

D. Ioannem Biskopinck, Curiae Nostræ Episcopalis Osnabrugensis Officium, & Canonicum ad sanctum Ioannem.

D. Rabanum Heisterman, Collegiæ Ecclesiæ Osnabrugensis ad S. Ioannem Decanum.

Dominum Bernardum Matthiæ à Campo, SS. Theologiæ Doctorem & Canonicum ad S. Ioannem.

Placentne vobis? *Respondit Clerus:* Placent.

DECRETVM XLVI.

CEnforem librorum volumus in posterum & nominamus D. Ewaldum Marckium, SS. Theologiæ Licentiatum. Placentne vobis? *Respondit Clerus:* Placet.

DECRETVM XLVII.

IN Pœnitentiarium Episcopalem publicum, in Nostra Cathedrali Osnabrugensi Ecclesia, constituimus & deputamus, Fratrem Reinerum Duister, Conventus Ordinis S. Domini in Civitate Nostra Osnabrugensi Priorem. Placentne vobis? *Respondit Clerus:* Placet.

Omnibus igitur, ut præfertur, divinâ gratiâ cooperante, ad maiorem Dei honorem & Ecclesiasticæ discipline reformationem peractis, Promotores Synodi instruxerunt pro conclusione Synodi, ut sequitur.

Reverendissime atque Illustrissime Princeps; cum omnia, quæ in hac Diocesana Synodo Osnabrugensi agenda & tractanda erant, divina auxiliante gratiâ ad optatum finem producta sint; illud à Reverendissima & Illustrissima Clementia Vestra petimus, ego Iodocus à Ledebur, & Bernardus Matthiæ à Campo, hujus Synodi Promotores, ut ipsam Synodum concludere & cum benedictione dimittere velit.

Respondit Illustrissimus: Decernimus & mandamus, hanc Synodum Nostram concludendam.

Hoc dicto, Secretarius legit Decretum de conclusione Synodi, ut sequitur.

Synodi Nostræ Diocesanae Osnabrugensis, Deo adjutore, optatum videmus finem. quapropter eam, cum gratiarum Deo actione, concludendam esse, decernimus, & conclusionem enunciamus.

Pro-

pag. 215.
col. I.

Promotor secundus, iterum ut heri, institit contra contumaces.

Illustrissimus, accusatâ à Promotoribus absentium contumaciâ, modico spatio peroravit ad Clerum, eundemque præteritarum correctionum & admonitionum commonefecit, & per amorem Dei rogavit ac obrestatus est, quatenus onus, humeris eiusque impositum, ita portent, ut severam, in decretorio illo iudicii die, Deo inde rationem reddere possint.

Hæc omnia dum feliciter expedita fuerunt, professionaliter omnes descendebant ex domo Capitulari ad Ecclesiam, per ambitum Crucis; pulsata campanæ omnes Cathedralis Ecclesiæ; Clerus cantavit Psalmum, Benedicite omnia opera Domini; item, Laudate Dominum de cælis; donec, Chorum ingressi, loca sua denuo, ut antiè, occuparunt.

Illustrissimus perrexit ad altare summum; in Choro incepit hymnum, Te Deum laudamus; cessarunt campanæ; & hymno finito, idem Illustrissimus subjunxit orationem, Nulla est, Domine, humanæ conscientiæ virtus, ut in Pontificali.

Diaconus Synodalis, absolutâ prædictâ oratione, cantavit, Orate. postmodum habitæ Orationes mentales.

CAPITA ORATIONIS
MENTALIS

in fine ultimæ Sessionis.

I ORATIO.

DIACONVS. Fratres charissimi: orate toto cordis affectu, pro Imperatore nostro Ferdinando, ut cum pace & salute munus suum exequatur, recta semper unanimis sentiat & operetur, Ecclesiæ se defensorem præstet, & vitam mereatur æternam. (Pausa.)

II ORATIO.

Fratres charissimi: unanimes orate, ut Deus spiritum religiosæ observantiæ det omnibus viris Regularibus hujus Dicecesis, ad salutem & ædificationem populorum, omnibus item Monialibus ad salutem suam & aliorum. (Pausa.)

III ORATIO.

Fratres charissimi: unanimes orate pro cunctis populis hujus Dicecesis, ut Deus conferret augetque fidem Catholicam, peccata eliminat, devotionem multiplicet; concedat abundantiam fructuum terræ, ac eorum felicitatem. (Pausa.)

Post hæc continuo per eundem Diaconum, stantem, factæ sunt acclamationes sub formula sequenti, stantibus quoque omnibus, & Illustrissimo facie ad Clerum versâ. Cui Diacono accuratissime respondit Clerus, ut sequitur.

ACCLAMATIONES

in fine Synodi.

DIACONVS. Deo Patri misericordiarum, & Deo totius consolationis & gratiæ, omnis laus, honor, & gloria, in sæcula sæculorum. (terminatur per FA, RE.)

Resp. CLERVS. Amen, amen, amen. (terminatur similiter per FA, RE.)

DIACONVS. Beatissimo Domino nostro INNOCENTIO Papæ X, sanctæ & universalis Ecclesiæ Pontifici, Christiani nominis in omnes terrarum partes propagatio, cunctarum gentium obedientia, pax vera & diuturna prosperitas.

CLERVS. Domine Deus, sanctissimum Patrem nostrum Ecclesiæ tuæ conserva, mitte illi auxilium de sancto, ut, eo gubernante, gentes illuminentur, & quæ dispersæ sunt, in unum Ecclesiæ tuæ ovile colligantur.

DIACONVS. Reverendissimo Domino nostro, hujus Synodi præfuli, ejusque ministris, salutaris vigilantia in laboribus, constantia & felix exitus.

CLERVS. Omnipotens sempiterne Deus, super Antifistitem nostrum, benedictionum tuarum dona perpetuò multiplica, ut sacris convenienter interserviat mysteriis, atque in omnibus misericordia tua protegat, quem Pastoralis cura perterret.

DIACONVS. Oremus pro omnibus Presbyteris, Diaconis & Subdiaconis, Acoluthis, Exorcistis, Lectoribus, Ostiariis, & Clericis, atque pro omnibus qui in hanc Synodum convenerunt.

CLERVS. Memento, Domine Deus, congregationis tuæ, quam possedisti ab initio; ut, gratiæ tuæ munere, ab omnibus tibi gradibus fideliter serviat.

DIACONVS. Electo Imperatori nostro, Catholicæ religionis zelus, justitiæ & pacis fecunditas, & contra Christianæ fidei hostes, victoria.

CLERVS. Omnipotens Deus, concede, ut famulus tuus, Imperator noster, qui tua miseratione suscepit Imperii gubernacula, virtutum etiam omnium percipiat incrementa; quibus decenter ornatus, & vitiorum monstra devitare, & ad te, qui via, veritas, & vita es, gratiosus valeat pervenire.

DIACONVS. Electori nostro, & omnibus Principibus, unitas, pax, populorum obedientia, & vita longæva.

CLERVS. Princeps cælestis, terrenos Principes nostros, Catholicæ fidei, æquitatis & concordiæ conservatores, defende, atque hostium nostrorum exanimatores effice, & in perpetuum custodi.

DIACONVS. Civitati & Dicecesi Osna-brugensi, omnibusque plebibus, nobis com-

Dd missis,